

Valtuustoaloite: Moposuoran perustaminen Raaheen, varavaltuutettu Antero Holappa

Kaupunginhallitus 22.04.2024 § 120

663/00.01.04/2023

Valmistelija Kuntatekniikan päällikkö Mikael Yrity

Varavaltuutettu Antero Holapan valtuustoaloite 28.8.2023 :

Häiritsevän mopoilun vähentämiseksi ja nuorten tarpeiden huomioimiseksi ehdotan perustettavaksi ns moposuoran. Moposuoralla saisi ajaa vain mopoilla. Se olisi muulta liikenteeltä suljettu. Moposuoran tulisi sijoittaa paikkaan jossa se ei aiheuta häiriötä, mutta on riittävän lähellä palveluita.

Moposuoran suunnitteluun tulisi ottaa mukaan Pattasten koulun (suurin yläaste) mopoilijat sekä edustajat tekniseltä ja nuorisopuolelta.

Esimerkki onnistuneesta moposuorasta löytyy Kontiolahdesta.

Ohessa Kontiolahden moposuora esite.

Kuntatekniikan päällikkö Mikael Yrityksen vastaus 16.4.2024:

Varavaltuutettu Antero Holappa on jättänyt valtuustoaloitteen moposuoran perustamiseksi Raaheen. Aloitetta perustellaan häiritsevän mopoilun vähentämisellä ja nuorten tarpeiden huomioimisella. Aloitteen mukaan moposuora tulisi perustaa paikkaan, jossa se ei aiheuta häiriötä, mutta on riittävän lähellä palveluita.

Moposuora on noussut useassa kunnassa esille mahdollisuutena vastata häiritsevän mopoilun ongelmiin. Useimmiten aloitteet ovat kaatuneet esille nousseisiin vastuukysymyksiin. Aloitteessa nostetaan esille Kontiolahdelle perustettu moposuora onnistuneena esimerkkinä. Perustetun moposuoran kunnossapidosta vastaa kunta ja turvallisuudesta nuorisovaltuusto ja suoran käytöstä on laadittu ohjeistus sekä turvallisuusasiakirja. Iltalehti on uutisoinut vuonna 2021 kyseisellä moposuoralla tapahtuneesta yhteentörmäyksestä, jossa toinen osapuolista loukkaantui lievästi. Lopullisia vastuukysymyksiä ei uutisoinnissa ole avattu.

Kiteen kaupunki, yhteistyössä 7 muun kuntatoimijan kanssa on laatinut Fiksun mopoilun ohjelman aikavälillä 3/2022–1/2023. Hankkeessa on ollut konsulttina Ramboll Oy ja sidosryhminä Traficom, Liikenneturva ja ELY-

keskus. Hankkeen aikana työstettiin hyvien käytäntöjen toimenpidekortteja fiksun mopoilun tukemiseksi kunnissa ja samalla tutkittiin myös moposuorien perustamisedellytyksiä.

Mikäli kunta järjestää palveluna moposuoran, kunnan vastuulla on varmistua palvelun turvallisuudesta. Kunnan tehtävänä on laatia riskienarviointi ja tunnistaa vaaratekijät. Lisäksi tulee varmistaa, ettei palvelua käytetä vastoin sääntöjä ja kunnan tulee laatia toimintaohjeet onnettomuustilanteisiin. Huomioitavana on mm. ajosuunnat, ulkopuolisten rajaaminen alueen ulkopuolelle, ikärajojen määrittäminen, soveltuvien ajoneuvojen määrittäminen ja varmistaminen, ettei muita ajoneuvoja käytetä alueella ja riittävä ohjeistus. Selvityksessä todetaan, että moposuorat voivat vaikuttaa negatiivisesti liikenneturvallisuuteen, koska toiminta ei ole varsinaista ajoharjoittelua vaan erinäistä temppuilua. Riskinä on opittujen temppujen vieminen liikenneympäristöön.

Selvityksessä todetaan, että mopoharjoittelupalveluiden järjestämisessä tulee huomioida mm. kuluttajaturvallisuuslaista (920/2011) tulevat vaatimukset. Palveluntarjoajan tulee vastata olosuhteiden vaatimalla huolellisuudella ja ammattitaidon edellyttämällä tavalla siitä, ettei palvelusta aiheudu vaaraa kenenkään omaisuudelle tai turvallisuudelle. Palvelusta on tuotettava turvallisuusasiakirja, jossa kuvataan, miten turvallisuus on järjestetty alueella. Selvityksen lopuksi moposuorien osalta todetaan, että suorien perustamisen sijaan suositellaan ohjattua toimintaa, jossa liikenneturvallisuus ja sen edistäminen on keskiössä. Tämä on ollut myös Liikenneturvan kanta aiheeseen Liikenneturvan Internet-sivuilla esitetyssä artikkelissa (1.6.2021).

<https://www.liikenneturva.fi/ajankohtaista/esimerkki-ohjattua-nuorisotoimintaa-moposuorien-sijaan/#1f98b794>

Vaihtoehtoisina liikenneturvallisuutta ja asennekasvatusta edistävinä ratkaisuin on esitetty esim. ohjattuja moporetkeä, virallisia mopomiihtejä, joissa mukana on esim. poliisi ja nuorisotoimi, mopotaitoradan järjestämistä tapahtumana, mopomestari-kisat, moposuunnistus, mopopajoja ja kunnostustempauksia mopoille sekä palkitsemistempauksia hyvistä ajosuorituksista ja sääntöjen noudattamisista. Lisäksi mahdollisia vaikutuskeinoja ovat erilaiset oppitunnit ja huoltajiin kohdistuvat vastuukysymysten esille nostamiset viestinnän keinoin, moporatsiat

Mahdollisia sijainteja moposuoralle on tutkittu karttapohjalta ja palveluiden läheisyys, meluhäiriö huomioiden, on haastavaa toteuttaa Raahen kaupungin omistamalla maa-alueilla. Henkilöstöresurssi voi nousta myös haasteeksi, mikäli moposuoraa lähdetäisiin järjestämään palveluna kaupunkivetoisesti. Jonkun tahon olisi otettava vastuu alueen ja tapahtumien valvonnasta ja

turvallisuudesta huolehtimisesta. Aloitteessa ei tarkemmin kerrota millaisen laatutason paikkaa haluttaisiin järjestää, joten varsinaista kustannusarviota on hankala vielä hahmottaa, mutta kustannukset muodostuvat paikan pohjatöistä-, ja maa-aineksista, alueen päällystyksestä, aitauksesta ja puomituksesta, sekä toivotuista oheispalveluista. Alueelle tulisi asentaa myös valvontakamerat ja järjestää tarvittava ensiapuvälineistö ja öljynimeytysmateriaali. Toiminnan vaatima mahdollinen ympäristöluvitusta tulee myös huomioida.

Mahdollisen sijoituspaikan osalta tarkasteluissa esille nostettiin Kiulun moottorirata. Moottorirata sijaitsee noin 4 km etelään 8-tiestä. Hankkeesta kyseltiin Raahen urheiluautoilijoilta alustavaa kiinnostusta. Heillä on meneillään radan kehittämishanke, jonka yhteydessä mahdollisen moposuoran ja ohjatun toiminnan mahdollisuutta voitaisiin tutkia yhteistyössä radan toimijoiden, Raahen kaupungin ja nuorison kesken.

Kuopiossa tehtiin vuonna 2021 valtuustoaloite, jossa tutkittiin mopopaikan sijoittamista. Sijoituksen osalta päädyttiin ajoharjoitteluradan alueelle ja lisäksi päätettiin työryhmän perustamisesta hankkeen jatkoselvittelyitä varten. Lisäksi todettiin tarve tilapäisten lyhytaikaisten paikkojen etsimiseen, jotka soveltuisivat esim. mopotalli-toimintaan. Päätöksessä todettiin myös, että toimintaan tulee löytää vastuullinen toimija.

Raahen kaupungin ei ole järkevää lähteä toimijana ja palveluntuottajana perustamaan moposuoraa sen vaatimien investointien, henkilöresurssien ja esille nousseiden vastuukysymysten johdosta. Aloitteen jatkokehittelyä voidaan kuitenkin jatkaa yhteistyössä Raahen urheiluautoilijoiden, Raahen kaupungin toimijoiden ja alueen nuorison kesken. Samassa yhteydessä on järkevää tutkia mahdollisesti muita toimia, joita voitaisiin järjestää Raahen kaupungin toimesta Fiksun mopoilun ohjelman esimerkkien mukaisesti. Raahen kaupungin osalta jatkokehitystyössä mukana voisi olla edustajia nuorisotoimesta, teknisestä keskuksista sekä nuorisovaltuustosta.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Mikkola-Riekkinen Leena

Päätösesitys Esitetään kaupunginvaltuustolle:

Annetaan valtuustoaloitteeseen kuntatekniikan päällikkö Mikael Yrityksen valmistelema vastaus.

Todetaan asia aloitteena loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyi esityksen.